

Egy új értelmezés

Nadine Duffaut francia rendezőnőt hosszú évek óta foglalkoztatja Verdi operája, több szereposztásban is színre vitte már, munkáinak közös jellemzője, hogy pontos és érzelmekkel, energiával teli előadások. A *La Traviata* története időtlen: az 1853-as ősbemutatón korabeli jelmezekben és díszletek között játszották, egy év múlva pedig a 18. század elejére áthelyezve újítták fel. A cselekmény általános érvényűségével Nadine Duffaut is tisztában van, s ennek megfelelően nem fél új kontextusba helyezni azt. A debreceni előadást a 2007-ben, Avignonban létrehozott rendezése mintájára készíti el, vagyis huszadik századi miliőbe helyezi. A helyszín Párizs déli felének egyik legjelentősebb luxusszállodája, a Lutetia Hotel, a pontos idő pedig a második világháborúnak az a szakasza, mikor a franciák visszafoglalják, felszabadítják német uralom alá került területeiket. Ebben a környezetben Violetta a németekkel kollaboráló, vagy legalábbis az ellenség által megtúrt nő, aki a háborús állapotok ellenére fényűző, nagyzó életet él az őt körülvevő náci katonák között, míg az ország többi része nyomorog és szenved. Nadine Duffaut amellet, hogy pontosan követi Verdi művének történetét, igyekszik új lendületet adni a produkciónak, hiszen eredetileg egy olyan énekes főszereplésével (Patrizia Ciofi) készítette, akihez már húsz éve odanőtt a *La Traviata* címszerepe – a rendező ilyenkor kénytelen valami újat és izgalmasat kitalálni. Ez kétségtelenül sikerült is, s a történelmi kontextus megváltoztatása nem csupán vitalizálja a történetet, hanem a darab értelmezésére is kihat: az őszinte és önfeláldozó szerelem megízlelését követően a kurtizán kevésbé betegségben, mint inkább a szégyen és a megaláztatás miatt – a felszabadítók bosszújától szenvedve, lenyírt hajjal – távozik az élők sorából. Az utolsó jelenetben a fanfárok hangja a karnevál kegyetlenségét húzza alá.

Parádés szereposztás

Violetta Szerepében Kolonits Klárát hallhatja és láthatja a közönség. A karrierje elején vidéki színházakban fellépő, illetve az Operettszínházban szinte minden fontos primadonnaszerepet eléneklő művésznő 2002 óta a Magyar Állami Operaház tagja, s számos külföldi vendégszereplést is magáénak tudhat. Különleges hangjához kifejezetten illik a *La Traviata*, hiszen a címszerep egy olyan szólamot takar, ami rendkívül összetett, koloratúr-, lírai és drámai szoprán hangot igényel. Kolonits Klára énekének komplexitása és egyedisége pont abban rejlik, hogy hangja nem sorolható be egyértelműen egyetlen kategóriába sem. Hangképzését és szerepeit végignézve feltűnő, hogy mindig is jellemző volt rá a kettősség; a lírai szoprán és a koloratúraszoprán szerepek ugyanúgy megtalálhatóak a repertoárjában.

Kolonits Klára éppen ezért érzi közel magához Violetta alakját, melyet már többféle elgondolás mentén is megformálhatott nemcsak itthon, de külföldön is.

A társasági élet középpontjában csillogó nőt őszintén szerető ifjút Boncsér Gergely alakítja. A tenor 2008-ban az Operaház ösztöndíjasa lett, az Operettszínházban játszott bonviván szerepeket, majd az Operaház tagjává vált. Apja szerepét Florin Estefan, a Kolozsvári Román Nemzeti Opera igazgatója játssza és énekli, aki a szigorú és kegyetlen figura emberséges oldalát emeli ki az előadás során.

A Lutetia Hotel

Az előadás látványvilága főként a választott helyszínnek – és persze Emmanuelle Favre díszlettervezőnek, Gérard Audier jelmeztervezőnek, illetve Philippe Groperrin fénytervezőnek – köszönhető. A nagy presztízsű szállodát 1910-ben építették, Párizs egyik első art nouveau stílusú bárjával büszkélkedhet. A francia főváros művészeti életének egyik jelentős központja a két világháború között, olyan festőket és írókat fogadott falai közé, mint Picasso, Matisse, James Joyce, Samuel Beckett, Saint-Exupéry, sőt, évekkel később Charles de Gaulle itt töltötte nászéjszakáját hitvesével. Az intézmény elegáns szobái közül hatvan az art déco stílus jegyeit hordozza magán, melyek közül néhány tematikus (mint például az „Eiffel” vagy a „Parisienne”); az „Arman” és a „David Lynch” lakosztályokat pedig maguk a művészek dekorálták ki. Hagyománynak számított, hogy rezidens alkotók hosszú sora időzött a hotelben, vagy hogy meghívott vendégek egyedi műalkotással fizettek otlétükért, így számos értékes festmény és szobor találta meg helyét a folyosókon és a helyiségekben. A szálloda legutóbb 2010-ben cserélt gazdát, s a bő egy évszázad alatt összegyűjtött, számtalan ritkaság egy részét 2014-ben elárverezték: 3000 bútorra és műalkotásra, illetve 8000 palack borra és egyéb szeszes italra licitálhattak a szerencsések.

A La Traviatában e nagy hírű intézmény „klasszikus” és egyik legizgalmasabb korszakának belsőjét látjuk megelevenedni. 1940 júniusában foglalták el a németek Párizst, a Lutetia Hotelbe egyenesen a titkosszolgálat és a kémelhárítás vezérkara költözött be. A felszabadulás után ugyanitt a koncentrációs táborokból visszatérő deportáltak kaptak menedéket és ápolást... Az előadásban négy nagyszabású képet látunk – a leginkább szembetűnőek az art déco motívumok, a nézőtérrel a jellegzetes szőlőfürtök is láthatóak – melyek gondosan kidolgozottak és a kellékek gazdagon díszítik őket. Az elegáns vonalú, aprólékos műgonddal tervezett jelmezek természetes módon illenek e környezetbe, a színpadkép egy olyan világba vezeti a nézőt, mely sötét és drámai, ugyanakkor a léha mulatozás jegyeit is magán viseli.

összeállította: Sándor Zita